

hit reli

zorica radaković

ANDALIZIJSKI PAS

Okolina leti za pticama, ne mari za oko izraslo iz glave natečene od pričanja. Slušni bubanj može prsnuti: djevojka šeta u tijesnoj suknji noseći košaru iz koje viri uljana repica. Tako ispunjena košara izaziva drugačiji udar od onog kad uključiš vlastiti televizor pa ti čelo zadržjema u dubokom kožnom naslonjaču. Automobili su mirni. Mlada žena nosi dijete na golim žuljevitim ledima u ponoćni autobus prepun duhova. Istina je: duhovi su privedenje, ružni predosjećaj, neophodna noćna mora. Iz herbarija me olovni popoljci pitaju zašto noćivam u albumu za fotografije. Mjesec nije pao s neba u zaborav! Među fotografijama je sam uspomena na sunčana vremena! Nervozni putnici bili su padali iz aviona kao smrznute štuke u hladno jezero. Jezerska voda mirisala je na Loru Loren i smrt Merlin Merlin. Posljednja putnica još je dotičući licem vodu prizivala nevine ludake da joj upute neku pjesmu, ili koju ružnu riječ. Neću ogledalo. Žute hlače su žute, ali i dunje su žute. Mogu li mirisati žute hlače kao što miriše dunja? Bolji je žuti mrav, možeš ga pojesti umjesto kavijara, a da ne osjetiš razliku. Neka djeca sanjaju da je sunce žuto, i kada se probude putuju na more gdje tog ljeta nema jaglaca i forzicija. Nema mjeseca. Blijedo jutro na prozore ljepi podovljale svoje obrve, podsjećajući: miris kokaina.

NE SUMNJAJTE U MOJ RUKOPIS

Po osmi put sam skladno građena i nokt mi se sjaje! Na stolu je uže, nakit za vrat i izobličeno vitičasto ogledalo. Ponovno ću čučnuti u frižider, u bocu Coca-Cole jer, prevarena stolica ne voli moje crteže na zidu, vrijeme u mojim očima. Kažem: i zločinci se ponekad pere u toploj vodi kao što se pere djevojčica ravna sebi ili odraslo moralno biće. Deset svježih nalakiranih mojih noktiju se sveltluca dok spužva sakuplja vodene pare nove odluke: neću u frižider, uzjahat ću balon i poletjeti, pa neka mi se i gaćice vide!

U TUNELU SPAVAČIH KOLA

Sirene uspavljaju. Ne spavam. I konja bih uzjahala zbog tebe, moja ljubavi! Tvoj dah i tvoj trbuh lijepe se za moje čuđenje: kakva savršena piramida! Ti imaš snage da svijet odmakneš na drugu stranu i mene da pršapčeš u ljubičasti ekstrakt budućeg dana, da nas spustiš duboko niz vrtoglavu spiralu do mjesta gdje sunce zalazi i miruje. Ništa nisam dovršila, ništa započela. U krugu su pruge, plave trake na nekadašnjem parfemu. Njegov miris je oblik stanja jednog sata koji nedostaje vremenu. Koračam, govorim i govorim agresivno kroz tunel spavaćih kola. A miris, miris samog mirisa? On je na drugoj strani plohe, glatke, nedirnuti ploče, nezasićene mikrodetaljima bogatih i loših svjetova zapletenih u mreže prava na zbrajanja i množenje usporenog i ubrzanog kretanja u nestvarnu raznolikost optimizma. Ne spavam. Sirene zavijaju! Vlak se zaustavlja. Kiša pada, olovna rijeka preplavljena grudima teče. I ja bih jedan dodir s njima! ali zrnaste ptice sa plavih usana neće da odlete.

GLASNO SMIJULJENJE

Gazim ti prste prislone u rub pločnika. To mi pričinja zadovoljstvo, užasava me, ruši me na tvrde dlanove Zagreba.

Breda: »Bravo! Na stratište!«
Odozdo, dobro vidim žirafu sa šest vratova.
Helga: »Smrt faširanom mesu!«²
Voda je u dubini brada a brod nije u boci.
Kroz mikroskop vidi se ameba, crna mačkica koja zijeva i zatvara oči.
Zašto je baš tako crna?
Jedan, dva, tri,
možda će se iz oblaka prolomiti kišobrani, filmske zvijezde!
Vruća je maramica od zvonjave stotinu zvona.
Gustav: »Sigurno ste opet sanjali?«³
Šatorsko krilo pada poslije netočnog čina, možda otpočinje utrke općeg zadovoljstva.

¹, ², ³ — citati iz drame »Dresura«

SELOTEJP PRESTAJE DJELOVATI

Ruše se neboderi, asfalt cvrkuče, sijaju se telefonske govornice. Vodene koze pojele su i masline. Tvrdim: trava miriše na gliste. Ajfelov prst kaže: makovi su francuskog porijekla, ne treba provjeravati da li je proljeće došlo? Crno lišće u crnom kaputu zaustavilo ploču na gramafonu. Automobil zaustavlja cestu. »Zatvaram zavodnike u navodnike!«
Zima se odmakla. Poslijepodnevim, miševi bježe u svoje rupe, živa u termometru se penje, nisam u kadi. Naslanjam bradu na prozor. Proljeće. Zijevnuo i prosuo se po glavi čovjek debeo i pun sna koji obara s nogu i rasipa. Stvarno je dobro kada momak shvati da je kikiriki, kada poželi da ga pojede rda. Dobar dan!, bila je rekla prodavačica vremena. Jedno jaje sebi ne može ništa! Ono ne može sebi oduzeti život, jer je život vječan, jer je smrt beskrajna, jer je ugodnije biti nemoćan nego imati vrat, granicu između sigurnosti i straha.

HIT RELI

U mutno staklo urušava se rudnik crnog baršuna. Baršunasto staklo! Uplašila sam se. Pojest će me ako prodrem dublje. Govornik je glasno prijetio, prozori su se počeli zatvarati u sve tamnije koverta. Preko glave pokrfla sam se tonama hladnih pokrivača. Klačunovi su spavali. Novinar neće ništa reći, neće probuditi policajca koji mljacka, hrče, bunca, krklja kraj drvorednog drveta. Šampanjac šumi kroz cijevi u mrtvom zidu. Zagrlj me čvrsto! Čarobnjak me čvrsto drži za ruku. Gazim žohara. Veš se okreće u veš-mašini, sutra bit će svih svaki tenor i sopran, televizori će emitirati samo san. Sada sam drugačija. Ne otvaram vrata ranim jutarnjim došljcima, ne budim se zbog buke u lažnom lastavičjem gnijezdu izloženom na uhu prozora, moja su usta čista, toplo moje srce pulsira, možda živim.

SMRT JE U ZEMLJI

Sunce zalazi za prvi infarkt. Iza drugog ugla možda čuče druga moja dva života. Ali, kako da hodam uza zidove, išarane, slatke i mrtve! Mučno predvečerje u službi je države; vodi je u noć dok smeda Save teče u sivi Dunav, u bijelu sibirsku zimu. Prostitucija skida svoje okrvavljene gaćice. Što se to crveni u snijegu, drugovi?! Ne udarajte penkalama i palicama po gnojnim čirevima sadašnje budućnosti. Spašavajte željezo, patetiku, spermum, olovo, sve što je potrebno da osvane sutrašnje jutro. Ljubice, ljubičice bijela, sa svoje zvijezde prošapći noćas da život nije smrt, da smrt nije na nebu, da smrt je na zemlji, da smrt je u zemlji.